

Regeringskansliet
Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se
kn.cks@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss gällande reformering av avfallslagstiftningen för ökad materialåtervinning och för mer cirkulär ekonomi

Er beteckning: KN2024/02249

Sammanfattning

Länsstyrelsen ser positivt på ambitionen att modernisera och förtydliga avfallslagstiftningen. Länsstyrelsen avstyrker dock de förslag som presenteras i promemorian. Motiven till detta följer nedan.

Förslagen svarar inte upp mot kommissionens kritik mot Sverige

I sin kritik mot Sverige pekar EU-kommissionen ut tre åtgärdsområden. Det första gäller låg materialåtervinningsgrad från separat insamlade fraktioner och glest inrättade platser för källsortering. Det andra handlar om brist på stödmekanismer för att säkerställa företagens sopsortering och det tredje handlar om att avfallsförbränning fortfarande är den dominerande formen av avfallsbehandling.

Separat insamlade fraktioner

Stora förändringar i den nationella avfallslagstiftningen trädde i kraft 2020. En av de största förändringarna var att kommunerna tog över förpackningsinsamlingen från och med den 1 januari 2024. Effekterna i form av ökad materialåtervinning kan ännu inte bedömas. Det tidigare systemet har dock visat sig ineffektivt med förhållandevis låga insamlingsnivåer.

Förändringen där kommunerna fått ansvar för insamlingen av förpackningar förväntas dock öka servicegraden markant och därmed

förväntas också materialåtervinningen öka. Införandet, som skett under stor tidspress, har dock inneburit en stor belastning för Sveriges kommuner. Mycket arbete kvarstår med att bygga om soprum, implementera utökad hämtning av förpackningsavfall från enfamiljshus med mera. De ändringar som regeringen nu föreslår innebär att förpackningsinsamlingen utökas med separat insamling av bland annat metall, glas och plast (som inte utgörs av förpackningar). Författningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2026.

Länsstyrelsens bedömning är dels att de föreslagna författningsändringarna inte kommer att medföra ökad materialåtervinning av kommunalt avfall, jämfört med de regeländringar som redan är på plats, dels att tidsramarna för genomförandet är allt för snäva.

Företagens sopsortering och minskad avfallsförbränning

Stödmekanismer som säkerställer företagens sopsortering innebär i praktiken att tillsynen (råd och stöd) till företagen avseende källsortering behöver utökas. Promemorian innehåller inga förslag som kan komma att stärka denna tillsyn.

Kommissionen påpekar också att avfallsförbränning är den dominerande formen av avfallsbehandling i Sverige. Inte heller detta bemöts i promemorian på annat sätt än att det kan vara en miljöfördel att förbränna andra länders avfall i Sverige, eftersom ursprungsländerna kan ha en sämre avfallshantering (än Sverige). Att det finns ett överskott på avfallsförbränningsanläggningar i Sverige ses inte som ett problem, trots att stora mängder osorterat avfall förbränns i Sverige och genererar bottenaska och flygaska som måste hanteras vidare av en annan nation än den som generade det ursprungliga avfallet. Principen om att förorenaren betalar frångås på detta sätt.

Oklarheter hämmar tillämpningen och tillsynen

Över lag bedömer länsstyrelsen att de föreslagna författningsändringarna är otydliga och ger upphov till en rad tillämpnings- och tolkningsfrågor. Vissa formuleringar uppfattas inte vara tillräckligt genomarbetade. Därtill finns paragrafer som är motstridiga. Det verkar också förekomma felskrivningar i bestämmelser som rör fördelningen av tillsynsansvar där det inte går att utläsa vilken myndighet som är tillsynsmyndighet över vilken verksamhet.

Oklarheterna kan resultera i att mängden avfallsbrott ökar. Det saknas också sanktioner för de verksamheter som hanterar

producentansvarsavfall i form av farligt avfall (elektronik och batterier), utan att vara producenter eller tillhöra en producentansvarsorganisation.

Utan producentansvar får kommunerna bära kostnaderna

Förslagen i promemorian kommer att ge kommunerna, i synnerhet i glesbygd, ökade kostnader utan någon tydlig miljönytta i form av ökad materialåtervinning. Detta då lukrativa avfallsströmmar kan plockas bort från kommunen samtidigt som kommunen står med insamlade avfallsfraktioner utan producentansvar.

Textil-, glas- och plastprodukter är exempel på produkter som inte omfattas av producentansvar. Det är produkter med komplex sammansättning där marknaden för materialåtervinning är svag, eftersom det är mer ekonomisk lönsamt att tillverka produkterna av jungfrulig råvara. En sådan faktor kan kommunerna inte förändra genom ökad insamling. Insamling bör i stället föregås av ett tydligt utpekad producentansvar.

Promemorian kan uppfattas som att det är kommunernas bristande avfallshantering som medfört kritik från kommissionen. Förslaget för att komma till rätta med detta är bland annat att länsstyrelsen ska ta över tillsyn från kommunerna samt bedriva tillsyn över den kommunala avfallshanteringen. Länsstyrelsen delar inte denna uppfattning och tror inte heller att överflyttningen av tillsynsansvaret får den eftersträvade effekten.

Länsstyrelsens uppfattar att de låga materialåtervinningssiffrorna (av förpackningar) beror på en tidigare ineffektiv förpackningsinsamling. Att materialåtervinningen i övrigt inte är större beror på att många produkter har en komplex sammansättning. Produkterna omfattas inte av producentansvar och det saknas en effektiv marknad för materialåtervinning.

Länsstyrelsens vill vidare understryka att den statistik som lämnas till Naturvårdsverket inte innefattar återbruk. Material och produkter som ska återbrukas och lämnas in till återvinningscentral vägs exempelvis inte in och hamnar därför utanför statistiken för materialåtervinning. Detsamma gäller sådant som lämnas vidare till privatpersoner eller föreningar. Kommissionens uttalande kan tolkas som att denna hantering ingår i avfallsstatistiken trots att det i juridisk mening inte handlar om avfall.

Ett förändrat tillsynsansvar behöver konsekvensutredas

Stora delar av tillsynsansvaret för avfallshanteringen hos verksamheter föreslås flyttas från kommunen till länsstyrelsen. Det saknas en konsekvensutredning som tydligt visar på hur stor omfattningen av den tillsynen är i tid och vilket behov av personella resurser som kan komma att omfattas av förändringen.

Detta gäller särskilt om man kan anta att länsstyrelsen ska bedriva tillsyn på samtliga miljöfarliga verksamheters avfallshantering. På anmälningspliktiga verksamheter och miljöfarliga verksamheter som varken omfattas av anmälnings- eller tillståndsplikt, är kommunen i grunden tillsynsmyndighet enligt 9 kap. miljöbalken. Dessa verksamheter kommer därför att få dubbla tillsynsmyndigheter, vilket kommer att belasta verksamhetsutövarna (och motverka regeringens ambition om förenkling för företagen) samt försvåra tillsynen.

Det saknas vidare ett underlag som visar hur förslag till hur de olika avgifternas storlek har beräknats. För tillsynen av nationella avfalls-transporter saknas förslag på avgift helt och hållet.

De kommunala avfallsplanerna bör vara kvar

Avslutningsvis anser länsstyrelserna att de kommunala avfallsplanerna bör vara kvar eftersom de är viktiga styrdokument som driver kommunerna mot de högre stegen i avfallshierarkin.

1.1 Förslag till lag om ändring i miljöbalken

15 kap. 3 § Definitionen av begreppet fullständig behandling bör förtydligas

I den föreslagna formuleringen skiljer man på när avfall upphört att vara avfall (materialåtervunnits) och återvunnits. Det är otydligt vad som skiljer de olika förfarandena från varandra och hur det påverkar avfallsproducentens ansvar.

Vidare har man skrivit att "alla nödvändiga förfaranden" har vidtagits. Den förklaring som återfinns i författningskommentaren underlättar inte tolkningen utan gör det oklart vad det är som ska uppnås med hantering av avfallet.

Länsstyrelsens tolkar det som att avfallshierarkin i miljöbalkens andra kapitel ska tillämpas så långt möjligt och att avfall ska

materialåtervinnas i första hand och energiåtervinnas i andra hand. Bortskaffning ska ske i tredje hand. Jämför nuvarande 15 kap. 11 a § miljöbalken som är tydligare med sin hänvisning till avfallshierarkin.

15 kap. 3 § Begreppet dumpning bör definieras

En beskrivning av begreppet dumpning saknas i 3 §. Det finns idag ingen tydlig gräns mellan begreppet deponering av muddermassor och dumpning då definitionerna är delvis överlappande. Detta försvårar en adekvat tillsyn.

15 kap. 10 § Omformulering behövs för att minska risken för avfallsbrottslighet

Den föreslagna 10 § bör formuleras om då den kan uppfattas innebära att avfallsproducenten kan undgå ansvar för vidare hantering av avfallet genom att lämna det till en transportör (som inte kommer att behandla avfallet). Vid en sådan tolkning står 10 § i direkt strid med 9 § samma kapitel om avfallsproducentens ansvar, ett ansvar som sträcker sig till dess ett avfall genomgått en fullständig behandling.

Det kan därtill vara svårt för en avfallsproducent att säkerställa att en transportör har ett giltigt avtal med en avfallsbehandlare. En transportör kan vidare sakna godkänd anmälan eller tillstånd för transporten. Avfallsproducentens ansvar bör därför kvarstå ända tills avfallet har genomgått en fullständig behandling.

Ett av de främsta skälen till att det förekommer illegal avfallshantering är att en ursprunglig avfallsproducent skickar avfall via transportörer eller till andra verksamheter som inte har de godkända anmälningar eller tillstånd som krävs.

Länsstyrelsens anser att det bör framgå av 10 § ansvaret aldrig kan överlåtas förrän avfallet genomgått fullständig behandling.

15 kap. 17 § Konsekvenserna av den föreslagna ändringen är inte fullt utredda

I kommuner med ett stort och välutvecklat näringsliv och flera stora avfallsentreprenörer kan entreprenörer, om det finns lönsamhet, välja att ansöka om att få hantera avfall som kommunen annars ansvarar för. Detta innebär att de mest lönsamma flödena kan komma att hanteras av andra än kommunen. Det kan medföra att taxan kommer att behöva höjas för hanteringen av resterande avfall,

då dessa avfallsströmmar inte är lika lönsamma eller inte lönsamma alls. Konsekvenserna av den föreslagna 17 §, för den kommunala avfallshanteringen i stort, är inte utredda i promemorian. Länsstyrelsen uppfattar detta som en brist som bör åtgärdas innan förslagen genomförs.

Av den föreslagna bestämmelsen framgår att länsstyrelsen får godkänna andra verksamhetsutövare än kommunen om avfallet materialåtervinns eller har en hantering som motsvarar kommunens. Länsstyrelsen anser att det är av vikt att transportarbetet och den klimatpåverkan som långa transporter kan medföra bör ingå i bedömningsunderlaget inför ett sådant beslut. Att avfallet omhändertas av en yrkesmässig verksamhetsutövare får inte innebära en ökad klimatbelastning jämfört med om kommunen hanterar avfallet.

15 kap. 33 § De kommunala avfallsplanerna bör finnas kvar

Länsstyrelsen anser att de kommunala avfallsplanerna bör finnas kvar. Planerna används för att styra kommunernas avfallshantering mot de högre stegen i avfallshierarkin och de är ett tydligt och bra uppföljningsverktyg. Planerna kräver att kommunen arbetar med förebyggande av avfall samt källsortering av det avfall som genereras i de kommunala verksamheterna, exempelvis skolor, äldreboenden, och tekniska verksamheter där det genereras större mängder avfall. Avfallsplanerna underlättar och möjliggör samarbete mellan olika förvaltningar inom kommunen.

Planerna underlättar också vid exempelvis kommunal översikt- och detaljplanering genom att uppgifter kring avfallshantering redan finns framtagna i avfallsplanen och i föreskrifterna och inte behöver tas fram i varje enskilt ärende.

Avfallsplanerna är också viktiga verktyg för att belysa vilka åtgärder kommunerna avser att genomföra avseende flera miljökvalitetsmål och då främst Giftfri Miljö och en God bebyggd miljö.

15 kap. 46 § Hänvisningen till 16 kap. bör kvarstå

Hänvisningen till 16 kap. miljöbalken bör stå kvar oförändrad. Det är angeläget att hänvisningen till att säkerheten ska användas till att avhjälpa miljöskada finns kvar.

26 kap. 3 § Kommunerna bör ha fortsatt tillsyn över avfallshantering enligt 15 kap.

Kommunernas tydligt uttryckta ansvar för tillsynen av 15 kap. bör kvarstå oförändrat och inte enbart, som framgår av kommentaren (s. 224) kunna härledas ur bemyndigandet i första stycket 26 kap. 3 §.

Som det nu är formulerat i miljötillsynsförordningen har kommunerna, trots den borttagna ”och över avfallshanteringen enligt 15 kapitlet” i den föreslagna lydelsen fortsatt ansvar för merparten av tillsynen enligt 15 kap. miljöbalken, så som länsstyrelsen tolkar kommentaren till författningsförslagen.

Dock är det oklart om det är en felskrivning i den nya miljötillsynsförordningen, då man också kan tolka att länsstyrelsen nu fått överta all tillsyn avseende 15 kap. och miljöfarliga verksamheter (där s.k. U och C-verksamheter idag ligger under kommunal tillsyn). Se vidare under rubriken 1.7 Förslag till förordning om ändring i miljö-tillsynsförordning (2011:13).

1.5 Förslag till förordning om ändring i förordning (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken

Det går inte att utläsa av förslaget varför en viss typ av tillsyn har kostnadssatts på ett visst sätt. För tillsynen av avfallstransporter saknas förslag på avgift helt och hållet.

7 kap. 8 a § Avgiften bör förtydligas

Ett ärendes omfattning kan variera stort beroende på hur stor insamlingsverksamhet som avses. Det är möjligt att vissa ärenden kan omfatta samtliga kommuner i landet. I den föreslagna formuleringen framgår inte om det är en avgift per kommun eller en avgift per ärende. Vilken avgift som ska tas ut när ärendet omfattar flera kommuner är oklart.

1.6 Förslag till förordning om ändring i förordning (2001:512) om deponering av avfall

Begreppet restavfall är förvirrande i förordningen. Normalt kallas det avfall som går till energiåtervinning och som inte kan materialåtervinnas för brännbart avfall medan det avfall som finns kvar efter att brännbart sorterats ut kallas deponirest. Deponirest kan endast

deponeras. Det är inte lämpligt att en brännbar fraktion kallas för restavfall då avfallet ligger högre i avfallshierarkin än deponirest som bortskaffas. Det bör i så fall finnas två typer av restavfall; brännbart restavfall och restavfall för bortskaffning. Det är viktigt att brännbart restavfall inte deponeras medan deponirest ska deponeras.

1.7 Förslag till förordning om ändring i miljötillsynsförordning (2011:13)

Tillsyn över nationella avfallstransporter, handlare och mäklare

Länsstyrelserna har inte lokal kännedom om de transportörer som finns i respektive kommun. Prövning av anmälan och transport av avfall sker i det län där transportören har sitt säte. Det betyder att dessa ärenden i stor utsträckning hanteras av län med större städer. Transportörerna kan ha lokalkontor men det har inte länsstyrelsen i det aktuella länet kännedom om, till skillnad från kommunen som har en helt annan insikt i det lokala näringslivet.

Förändringen innebär också att alla län, förutom de som arbetar med gränsöverskridande transport av avfall, måste förändra hela sitt arbetssätt från en tillsyn inriktad på större industriverksamheter till att arbeta ute på vägarna och med de lokala speditorsfirmorna. Förändringen i arbetssätt och konsekvenserna av detta har inte redogjorts för i promemorian. Bristen på förankring i det lokala näringslivet kan göra det svårt för länsstyrelserna att rikta tillsynen dit den behövs mest.

De kommuner som idag arbetar på ett målinriktat och effektivt sätt för att hantera avfallsbrottslighet kommer att sakna en viktig pusselbit i det lokala arbetet. Förändringen i tillsynen och fokus bort från industriverksamheten kan också verka hindrande för miljöprövningen genom att resurser tas från denna del av länsstyrelsernas verksamhet.

Kommunernas tillsyn över miljöfarliga verksamheter ska upphöra

Det kan uppfattas av den föreslagna lydelsen av 2 kap. 31 § 7 b miljö-
tillsynsförordningen att det är länsstyrelserna som ska ha tillsyn över avfallshanteringen på samtliga miljöfarliga verksamheter inklusive anmälningspliktiga verksamheter, där kommunen normalt har tillsynen. Detta då dessa verksamheter inte finns uppräknade bland

de ansvarsområden som kommunen har. Ett stort segment av tillsyn verkar därför ha fallit bort i paragrafen.

Om länsstyrelserna tar över tillsynen av avfallshanteringen på samtliga miljöfarliga verksamheter är det en stor arbetsuppgift som inte har konsekvensbedömts eller på annat sätt analyserats i promemorian. Det kan röra sig om en felskrivning i 2 kap. 31 § 7 b, men den behöver i så fall justeras så att kommunerna har tillsyn över avfallshanteringen på samtliga miljöfarliga verksamheter (förutom de som är tillståndspliktiga enligt 9 kap. miljöbalken), i enlighet med nuvarande skrivning i miljötillsynsförordningen.

Länsstyrelsen ska bedriva tillsyn över kommunernas avfallshantering

Att flytta över tillsynsansvaret från kommunerna till länsstyrelserna avseende kommunernas avfallshantering enligt förslaget i 2 kap. 28 § framstår som en oklar förändring med tveksam miljönytta. De flesta återvinningscentraler är anmälningspliktiga enligt 9 kap. miljöbalken och bör, dock beroende på om man läser författningsförslaget eller utredningstexten i promemorian, inte komma att omfattas av länsstyrelsens tillsyn. Stora tillståndspliktiga verksamheter ligger redan idag under länsstyrelsernas tillsyn.

Länsstyrelsen anser att tillsynen av kommunernas avfallshantering med fördel kan ligga kvar på kommunal nivå, då länsstyrelsen saknar nödvändig lokalkännedom.

Tillsyn över producentansvaret lokalt

Det går inte att utläsa av miljötillsynsförordningen vem som är tillsynsmyndighet över att producentansvaret följs lokalt. Exempelvis förekommer det verksamhetsutövare som hanterar avfall som omfattas av producentansvar, utan att vara producenter eller tillhöra en producentansvarsorganisation. Detta gäller särskilt elektronik och batterier där det finns enkla pengar att tjäna. Det saknas vidare helt sanktioner i miljöbalken eller förordningen om miljö-sanktionsavgifter för att komma åt den här typen av verksamhet. Ur ett avfallsbrottslighetsperspektiv är det viktigt att tillsynsupdraget är tydligt definierat och att sanktionerna hänger samman med de områden där det finns en utbredd avfallsbrottslighet.

1.8 Förslag till förordning om ändring i förordning (2012:259) om miljöskaktionsavgifter

Länsstyrelsen vill uppmärksamma att det i promemorian saknas förslag på miljöskaktionsavgifter kopplade till hantering av elektronik och batterier. Detta berör flöden där avfallsbrottslighet förekommer i större omfattning och där miljöskadorna riskerar att bli som störst. Dessa avfallsslag hanteras ofta utanför de ordinarie producentansvarsorganisationerna på grund av de pengar som finns att tjäna på dessa avfallsslag.

1 kap. 4 § Definitionerna av förberedande behandling och restavfall bör utvecklas

Det är länsstyrelsens mening att begreppet förberedande behandling är för snävt definierat. Förberedande behandling sker även inför förbränning (energiåtervinning) och inför deponering. Definitionen bör därför utökas med dessa typer av avfallsbehandling.

Avseende definitionen av restavfall se rubrik 1.6 Förslag till förordning om ändring i förordning (2001:512) om deponering av avfall

1 a kap. 6 § Uppföljning svår att genomföra

De möbler och andra ting som lämnas in till kommunernas retur-bodar och liknande vägs inte in som avfall. Inte heller välgörenhetsorganisationerna väger in skänkta saker. Enligt avfallsdefinitionen utgör inte heller dessa saker avfall i juridisk mening, även om länsstyrelsen tolkar promemorian som att även dessa flöden täckas in i återvinningsmålen.

Det är därför svårt att göra en uppföljning på avfall som "behandlas genom förberedelse för återanvändning". Om man bortser från andrahandsmarknaden kan man anta att regeringen med begreppet menar enklare reparation och dylikt. Det är inget krav att kommuner ska ha en sådan reparationsverksamhet. Om de har det är det återigen avfall som sannolikt inte vägs in. Produkterna som uppstår vägs inte heller ut. Avfallsförordningen tar inte höjd för denna problematik och det kommer att vara svårt att se att något annat än materialåtervinning kan följas upp.

2 a kap. 2 § Producentansvar saknas även om information är bra

Länsstyrelsen anser att det är bra att kommunerna ska informera om textilier; att de återanvänds eller att textilavfall förebyggs. Det kommunerna kan uppnå i resultat med detta är dock tveksamt. Det saknas producentansvar för textilier och ytterst handlar det om konsumtionsmönster som inte styrs av avfallslagstiftningen. Textilier i sig kan också skilja sig åt avsevärt avseende kvalitet och innehåll av föroreningar vilket kan göra vissa textilier olämpliga för återanvändning. Exempelvis kan plagg vara behandlade med förbjudna perfluorerade ämnen, tryck med skadliga mjukgörare med mera. Länsstyrelsen anser därför att det är olyckligt att kommunerna ska bära ansvaret för att samla in och informera om en avfallskategori vars innehåll och mängd står utanför kommunernas rådighet.

Att uppnå en Giftfri miljö och en ökad resurshushållning kräver producentansvar för textilier och ett långtgående arbete i tredjeland för att förhindra skadliga ämnen i textilierna. Grunden ska vara att förorenaren betalar. Det kommer inte att leda till ökad återanvändning och materialåtervinning om kommunerna blir stående med insamlade fraktioner som endast har ett förbränningsvärde.

3 kap. 17 § Materialåtervinning bör föregås av producentansvar

I Sverige har vi idag förpackningsinsamling inte materialinsamling. Brännbart avfall som inte består av förpackningar ska läggas i brännbart, d.v.s. i container för brännbart på återvinningscentralen eller i soppåsen. Vissa kommuner sorterar ut plast separat på återvinningscentralerna men detta kan ändå gå till förbränning.

Förändringen i 17 § innebär en helt annan typ av källsortering än vad som sker idag. Ombyggnation av soprum kommer att bli omfattande och är redan en utmaning då det tidigare inte varit krav på fastighetsnära insamling av förpackningar (ändringen trädde i kraft den 1 januari 2024). Effekterna av den förändringen kan fortfarande inte bedömas. Det är inte heller rimligt att varje enskilt hushåll ska sortera i dessa nya avfallskategorier för att sedan åka till återvinningscentralen.

Framför allt plastprodukter kan vara av mycket varierat slag och behöver en omfattande eftersortering för att kunna återvinnas. Det saknas vidare producentansvar för plastprodukter. Det är därför oklart vilka åtgärder kommunerna förväntas vidta med de insamlade

plastprodukterna och vem som ska bära kostnaderna för efter-sorteringen.

För plast- och glasprodukter kan avfallet vidare innehålla additiv som inte gör produkterna lämpliga för materialåtervinning, exempelvis bly i kristallglas och mjukgörare i plastprodukter.

Grunden ska vara att förorenaren betalar. Det bör därför först införas ett producentansvar genom vilket producenterna får ett ansvar för att produkterna kan materialåtervinnas. Det kommer inte att leda till ökad återanvändning och materialåtervinning om kommunerna blir stående med insamlade fraktioner som endast har ett förbränningsvärde eller som endast kan läggas på deponi.

7 kap. 2 a § Paragrafen bör omformuleras

För förpackningar och annat avfall som samlas in och som omfattas av producentansvar är det producenterna som ansvarar för att avfallet kan materialåtervinnas. För övrigt avfall har kommunerna inte möjlighet att styra om avfallet kan materialåtervinnas eller inte.

För en tydlig och rättvisande bild av kommunens avfallsflöden bör paragrafen omformuleras så att det framgår att redovisningen till Naturvårdsverket skiljer på förpackningar med producentansvar och andra avfall i olika material som inte omfattas av producentansvar.

1.11 Förslag till förordning om ändring i förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar

1 kap. 8 § Begreppet fastighetsnära insamling bör definieras

I 1 kap 8 § avfallsförordningen föreslås en definition av fastighetsnära insamling. Begreppet är centralt även i förordningen om producentansvar för förpackningar. Det bör därför finnas antingen en definition även i denna förordning eller en hänvisning till definitionen i avfallsförordningen.

Allmänna synpunkter

Felaktigheter i underliggande statistik

Länsstyrelsens uppfattning är att den statistik som lämnas in till Naturvårdsverket sannolikt är behäftad med fel som inte kan bortses från. Den statistiken ligger sedan till grund för Sveriges avfallsrapportering till EU, vilken i sin tur ligger till grund för kommissionen kritik. Som vi påtalat tidigare vägs bland annat inte material som lämnas in för återbruk, exempelvis till återvinningscentralerna. Motsvarande gäller det material som lämnas vidare till privatpersoner eller föreningar.

Det är också oklart hur information om de stora mängder kommunalt avfall från andra länder som förbränns i Sverige, hanteras i statistiken. Detta avfall är ofta bristfälligt sorterat och rapporteras som energiåtervunnet kommunalt avfall i miljörapporterna.

Det är också känt att stora felkällor finns i rapporterade avfallskoder i bilagorna till miljörapporten (bilaga 7). Många avfallsslag klassas felaktigt med 20-kod i brist på specifika avfallskoder inom den enskilda branschen. Länsstyrelsen har särskilt uppmärksammat Naturvårdsverket om detta när det gäller branscherna sågverk och livsmedelsindustri där stora mängder verksamhetsavfall är felaktigt klassade som kommunalt avfall.

Länsstyrelsen anser att tillsynen behöver förstärkas avseende företagens klassning av avfall. Med en förstärkt tillsyn kan också felaktigheter i statistik rättas till. På så sätt kan Sverige svara upp mot de "bristande stödmekanismer" som kommissionen påpekat i sin kritik.

De som medverkat i beslutet

Beslutet om detta yttrande har fattats av länsråd Emma Spak med miljöskyddshandläggare Gertrud Gybrant som föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Annika Nilsson enhetschef Marielle Nilsson, rättschef Ingela Alverfors och länsjurist Ulrika Forsman medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.